

**OČITOVANJE NA PRIMJEDBE I PRIJEDLOGE
DOSTAVLJENE U SKLOPU JAVNE RASPRAVE O NACRTU ODLUKE O NAČINU PROVEDBE
SUPERVIZIJE KREDITNIH INSTITUCIJA
I IZRICANJU SUPERVIZORSKIH MJERA**

kolovoz 2021.

UVOD

Hrvatska narodna banka objavila je 24. travnja 2021. na svojim mrežnim stranicama poziv na savjetovanje u sklopu javne rasprave o Nacrtu Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (u daljnjem tekstu: nacrt Odluke).

Mišljenja, prijedlozi i komentari na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 24. svibnja 2021. elektroničkom poštom na e-adresu: zoki@hnb.hr.

Tijekom javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci dostavljena su tri komentara s pitanjima od strane dvije kreditne institucije. Zaprimiti komentari s pitanjima i očitovanja navode se u nastavku dokumenta.

1.a. Prijedlog odredbi upućen u javnu raspravu

III. SUPERVIZORSKI DOKUMENTI

Članak 4.

(2) Nakon obavljene supervizije bonitetnom analizom, ako je to potrebno, sastavlja se:

- 1) pismo preporuke, rješenje sa supervizorskim mjerama ili sporazum o razumijevanju te
- 2) zapisnik o povredi.

(9) Osim u slučajevima iz stavka 6. ovoga članka, a kada se ne nalažu supervizorske mjere iz članka 6. stavka 1. ove Odluke, ovlaštenik po zaposlenju može sastaviti nacrt pisma preporuke.

(10) Pismom preporuke iz stavka 9. ovoga članka kreditnoj instituciji može se preporučiti poduzimanje radnji radi uklanjanja utvrđenih nezakonitosti, nedostataka ili slabosti u njenom poslovanju.

(11) Pismo preporuke iz stavka 9. ovoga članka sastavlja se nakon supervizije neposrednim nadzorom ili pri obavljanju supervizije bonitetnom analizom ukoliko je potrebno.

1.b. Komentar i prijedlozi u javnoj raspravi

Kreditna institucija predlaže da se preciznije definira distinkcija između pisma preporuke i ostalih supervizorskih dokumenta reguliranih Zakonom o kreditnim institucijama (rješenje sa supervizorskim mjerama ili sporazum o razumijevanju), odnosno da se preciznije definiraju implikacije pisma preporuka na kreditnu instituciju.

1.c. Očitovanje

Primjedba se ne prihvaća. Hrvatska narodna banka odluku o izdavanju pisma preporuka, umjesto rješenja ili sporazuma o razumijevanju, donosi od slučaja do slučaja temeljem supervizorske prosudbe. Takva odluka donosi se ovisno o prethodno utvrđenim nepravilnostima ili nezakonitostima u kreditnoj instituciji te spremnosti i mogućnosti kreditne institucije za njihovo uklanjanje, zatim ovisno o adekvatnosti, razini i kvaliteti regulatornog kapitala i ostalih regulatornih zahtjeva te kooperativnosti kreditne institucije. Neispunjavanje zahtijeva iz pisma preporuka ne rezultira izricanjem kazni za prekršaje, međutim ispunjenje tih zahtjeva se uzima u

obzir kod provođenja supervizorskih aktivnosti, a posebno kod ispunjenja zahtjeva iz stavka 2. članka 180. Zakona o kreditnim institucijama prema kojima Hrvatska narodna banka utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je uspostavila kreditna institucija te regulatorni kapital i likvidnost kreditne institucije primjeren sustav upravljanja i pokrivenost rizika.

2.a. Prijedlog odredbi upućen u javnu raspravu

VII. UKLJUČENJE DOBITI TEKUĆE GODINE U REDOVNI OSNOVNI KAPITAL

Članak 9.

(1) Manje značajni nadzirani subjekt koji namjerava uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital dužan je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci dopis iz stavka 2. ovog članka zajedno s dokumentacijom iz članka 10. i 11. ove Odluke čijim sadržajem manje značajni nadzirani subjekt dokazuje ispunjavanje uvjeta iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(2) Dopis iz stavka 1. ovog članka dostavlja se na obrascu koji se nalazi u prilogu ove Odluke i čini njen sastavni dio.

(3) Hrvatska narodna banka će u roku od 15 radnih dana od dana primitka dopisa iz stavka 1. ovog članka, obavijestiti manje značajni nadzirani subjekt sadrži li dostavljena dokumentacija podatke koji se zahtijevaju u skladu s odredbama stavka 2. ovog članka te članka 10. i 11. ove Odluke i kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(4) Manje značajni nadzirani subjekt može uključiti dobit tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital ako je od Hrvatske narodne banke zaprimio obavijest iz stavka 3. ovog članka.

Članak 10.

(1) Smatra se da je uvjet iz članka 26. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 ispunjen ako manje značajni nadzirani subjekt uz dopis iz članka 9. stavka 1. ove Odluke dostavi dokument potpisan od strane njegovog vanjskog revizora koji ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima 3. ili 4. ovoga članka.

(2) Manje značajni nadzirani subjekt koji obavještava o svojoj namjeri uključivanja dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital, na različitim razinama konsolidacije ili na pojedinačnoj osnovi, može dostaviti dokument iz stavka 1. ovoga članka na najvišoj razini konsolidacije.

(3) Kako bi dokazao postojanje dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine, manje značajni nadzirani subjekt dostavlja revizorsko izvješće ili mandatno pismo u kojem vanjski revizor navodi da nije dovršio reviziju i da nije upoznat ni sa čime što bi ga navelo na zaključak da će završno izvješće uključivati njegovo mišljenje s rezervom.

(4) Kako bi dokazao postojanje dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine, manje značajni nadzirani subjekt dostavlja revizorsko izvješće ili izvješće o preispitivanju kako je utvrđeno Međunarodnim standardom za angažmane uvida 2410 kojeg je izdao Međunarodni odbor za standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja ili usporedivim standardom primjenjivim u Republici Hrvatskoj ili mandatno pismo vanjskog revizora u skladu sa stavkom 3. ovoga članka pod uvjetom da se provjera koju je proveo manje značajni nadzirani subjekt sastoji od revizorskog izvješća.

Članak 11.

(1) Smatra se da je uvjet iz članka 26. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 ispunjen, odnosno manje značajni nadzirani subjekt je dokazao da je iznos dobiti umanjen za sve predvidive troškove ili dividende, te ako je Hrvatskoj narodnoj banci dostavio:

- 1) izjavu da je dobit knjižena u skladu s načelima utvrđenim u važećim računovodstvenim pravilima te da opseg bonitetne konsolidacije nije značajno širi od opsega provjere navedenog u dokumentu vanjskog revizora iz članka 10. ove Odluke i
- 2) dokument potpisan od strane stručne osobe u kojem su navedene glavne komponente dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine, uključujući odbitke za sve predvidive troškove ili dividende.

(2) Ako se dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarena na kraju poslovne godine uključuje na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi, konsolidirajući subjekt mora ispunjavati zahtjeve iz stavka 1. ovog članka.

(3) Dividende koje će se odbiti od dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine su iznos koji je formalno predložilo ili o kojem je formalno odlučila uprava manje značajnog nadziranog subjekta uz suglasnost nadzornog odbora.

(4) Ako formalni prijedlog ili odluku iz stavka 3. ovoga članka manje značajni nadzirani subjekt još nije donio, odbit će najvišu dividendu između sljedećih:

- 1) maksimalna dividenda izračunana u skladu s unutarnjom politikom o dividendama,
- 2) dividenda izračunana na temelju prosječne stope isplate tijekom posljednje tri godine,
- 3) dividenda izračunana na temelju prošlogodišnje stope isplate.

(5) Za potrebe stavka 1. točke 2. ovoga članka stručna osoba znači osoba koja je valjano ovlaštena od strane uprave manje značajnog nadziranog subjekta za potpisivanje u njezino ime.

Članak 12.

(1) Odredbama ove glave ne umanjuje se pravo manje značajnog nadziranog subjekta da Hrvatskoj narodnoj banci podnese zahtjev za izdavanje prethodnog odobrenja za uključivanje dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital o kojem će Hrvatska narodna banka odlučiti rješenjem.

(2) Ako Hrvatska narodna banka ocjeni da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013, dopis iz članka 9. stavka 1. ove Odluke će se smatrati zahtjevom te će Hrvatska narodna banka rješenjem odbiti taj zahtjev.

2.b. Komentar i prijedlozi u javnoj raspravi

Kreditna institucija traži dodatno pojašnjenje postupka uključivanja dobiti tekuće godine u redovni osnovni kapital, koji je vezan za stavak 2. članka 26. Uredbe br. 575/2013, odnosno značenje formulacije iz tog članka Uredbe br. 575/2013 koja glasi: "prije nego što institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije". Kreditna institucija smatra da proceduru iz dijela VII. *Uključenje dobiti tekuće godine u redovni osnovni kapital* nacрта Odluke ne treba provoditi ako je institucija donijela formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije. Pri tom se postavlja pitanje, da li bi odluka uprave i/ili nadzornog odbora o tome bila dovoljna ili je neophodno da je o istome odluku donijela

i glavna skupština institucije s obzirom da prema Zakonu o trgovačkim društvima uprava i nadzorni odbor predlažu, a glavna skupština utvrđuje, dobit ili gubitak i odlučuje o njegovoj upotrebi, odnosno pokriću ako se radi o gubitku.

2.c. Očitovanje

Kao odgovor na ovo pitanje skrećemo pažnju na *Odgovore na upite u svezi s regulatornim kapitalom kreditnih institucija* koji se nalaze na webu Hrvatske narodne banke, a gdje je na stranici 19., pod brojem pitanja 1925, u prosincu 2014. dan odgovor na ovo pitanje. U tom odgovoru Hrvatska narodna banka navodi da se, u slučaju kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj, formalnom odlukom kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit smatra odluka glavne skupštine kreditne institucije o upotrebi godišnje dobiti nakon što je konačna godišnja dobit utvrđena. Iznimno, umjesto odluke glavne skupštine o upotrebi godišnje dobiti može se uzeti odluka drugoga organa kreditne institucije o upotrebi godišnje dobiti, ako je taj organ zakonski i statutarno ovlašten donijeti takvu odluku. Dodatno, ističemo da se odredbe iz stavka 2. članka 26. Uredbe br. 575/2013 primjenjuju samo u slučajevima prije nego što kreditna institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije.

3.a. Prijedlog odredbi upućen u javnu raspravu

Članak 15.

(13) Za nezakonitosti konstatirane u zapisniku o obavljenom nadzoru ovlaštena je osoba obvezna utvrditi odgovornu osobu iz uprave kreditne institucije i/ili drugu odgovornu osobu na temelju statuta ili drugih internih akata kreditne institucije.

(14) Kreditna institucija dužna je u očitovanju na zapisnik o obavljenom nadzoru iz stavka 7. ovoga članka očitovati se i o odgovornim osobama koje su navedene u zapisniku.

(15) Ako je, prema mišljenju kreditne institucije, odgovorna druga osoba iz uprave kreditne institucije i/ili druga odgovorna osoba, a ne ona navedena u zapisniku o obavljenom nadzoru, kreditna institucija dužna je za tu svoju tvrdnju dostaviti i dokaz.

3.b. Komentar i prijedlozi u javnoj raspravi

Kreditna institucija predlaže da se preciznije definira doseg kategorije "druge odgovorne osobe" iz članka 15. nacrtu Odluke ili ograniči na one osobe čija odgovornost proizlazi iz pojedinih zakona čija je primjena predmet nadzora nad kreditnom institucijom (primjerice temeljem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma). Pri tom se predlaže da se u stavku 13. članka 15. nacrtu Odluke doda tekst koji glasi: "Ovlaštena osoba će utvrditi odgovornu osobu iz uprave i/ili drugu odgovornu osobu polazeći od odredbi o odgovornosti pojedinog zakona čija primjena je predmet nadzora. Odgovorna osoba je ona osoba u čijoj odgovornosti je proces u okviru kojeg je konstatirana pojedina nezakonitost."

3.c. Očitovanje

Primjedba se djelomično prihvaća. Dio prijedloga kreditne institucije, kojim je definirana odgovorna osoba, nije usvojen, budući da je odgovorna osoba u smislu Prekršajnog zakona definirana odredbom stavka 1. članka 61. tog zakona.

Odredbe od stavaka 13. do 21. članka 15. nacрта Odluke promijenjene su te glase:

"(13) Za nezakonitosti konstatirane u zapisniku o obavljenom nadzoru ovlaštena je osoba obvezna zapisnikom utvrditi odgovornu osobu iz uprave kreditne institucije i/ili drugu odgovornu osobu polazeći od odredbi o odgovornosti pojedinog zakona čija primjena je predmet nadzora.

(14) Kreditna institucija dužna je u očitovanju na zapisnik o obavljenom nadzoru iz stavka 7. ovog članka očitovati se i o odgovornim osobama koje su navedene u zapisniku.

(15) Ako je, prema mišljenju kreditne institucije, odgovorna druga osoba iz uprave kreditne institucije i/ili druga odgovorna osoba, a ne ona navedena u zapisniku o obavljenom nadzoru, kreditna institucija dužna je za tu svoju tvrdnju dostaviti i dokaz.

(16) Postupak izdavanja zapisnika o obavljenom nadzoru koji nije neposredni nadzor obavlja se na istovjetan način kao i nakon obavljenoga neposrednog nadzora.

(17) Zapisnik o obavljenom nadzoru potpisuje ovlaštena osoba odnosno ovlaštenik po zaposlenju.

(18) Iznimno od stavka 13. ovog članka, u predmetima nadzora sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma odgovorne osobe utvrđuju se posebnim izvješćem koje je prilog zapisniku.

(19) Na izvješće iz stavka 18. ovog članka primjenjuju se na odgovarajući način odredbe stavaka 14. i 15. ovog članka.

(20) Ako su primjedbe kreditne institucije na utvrđene odgovorne osobe u izvješću iz stavka 18. ovog članka osnovane, Hrvatska narodna banka će sastaviti dodatak izvješću kojim će se izmijeniti izvješće. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuje odredba stavka 11. ovog članka.

(21) Hrvatska narodna banka dostavlja kreditnoj instituciji očitovanje o primjedbama na izvješće iz stavka 18. ovog članka odnosno dodatak izvješću iz stavka 20. ovog članka istovremeno s dostavom dodatka zapisniku iz stavka 8. ovog članka odnosno istovremeno s dostavom pisane obavijesti iz stavka 9. ovog članka."